

[Rosling.]

af de sidste 2 år er steget med 60 pct., forsvindende små.

For at give et klart billede af udviklingen af det fremmede fiskeri i vestgrønlandske farvande skal der nævnes et par eksempler. Fra 1960 til 1961 steg det samlede internationale fiskeri ud for Grønlands vestkyst fra 294.000 tons til 414.000 tons. Alene det tyske trawlfiskeri i vestgrønlandske farvande er tredoblet fra 1960 til 1961, nemlig fra 47.000 tons til 142.000 tons, og det tyske torskefiskeri i dette samme år var omtrent firdoblet. På ét år har altså en enkelt nation forøget sine fangster ud for Grønland med et kvantum, der svarer til det dobbelte af den grønlandske totalproduktion. Selv om det på så tidligt et tidspunkt er vanskeligt at sige noget om, hvilken fiskeriordning der til sin tid kommer til at gælde inden for fællesskabet, er det meget sandsynligt, at fællesskabets medlemslande er interesseret i en vidtgående frihed for fiskeriet med indbyrdes fri adgang til fiskeri inden for territorialfarvandet, fri landringsret og fri etableringsret. Dette spørgsmål indeholder mest ulige konkurrence mellem de fremmede folk og den grønlandske befolkning, en konkurrence, der kan have skæbnesvangre følger under den nuværende udvikling og i tiden fremover.

Den frie erhvervspolitik, som der i Romtraktaten er givet udtryk for, vil sikkert være sund for os senere i udviklingen, men vi må have vort udgangspunkt i befolkningens udvikling, uddannelse og tekniske og økonomiske forudsætninger for dagen i dag og dagen i morgen.

Den nuværende udvikling kræver jo både tid til uddannelse og oplæring af befolkningen, således at den kan få et passende åremål til at vokse ind i den ny tid. En eventuel tilslutning til fællesmarkedet uden særordninger ville kræve en kraftig forcering af udviklingstempoet, og dette ville rejse endnu flere menneskelige problemer, som vi i disse år allerede har rigeligt af.

Det er derfor en stor opgave for forhandlingerne — når der før eller senere gives mulighed derfor — at opnå en forlænget overgangstid for at give den grønlandske befolkning og den del af erhvervslivet, som vi selv medvirker i, mulighed for den udvikling og tilpasning, som vi i høj grad har brug for.

Hvis den hensyntagen, som Danmark hidtil har vist over for den grønlandske befolkning, skulle blive skåret over derved, at vi ikke opnåede en lang overgangstid, ville Danmark efter min opfattelse gøre os en bjørnetjeneste. For mig ville det derfor være at foretrække, om vi en tid måtte være udenfor, forudsat at vi ikke kan opnå en lang overgangstid.

Frode Jakobsen: Der har været en svagheit ved de Europadebatter, som vi tidligere har ført her i tinget: de har alt for ensidigt kredset om det økonomiske. Derfor har denne debat været en glædelig overraskelse, måske takket være de to højtærede ministres udmærkede oplæg; men det er vel de Gaulle, som endelig har vækket os, vækket os til forståelse af, at Europatanken først og fremmest er en stor politisk idé.

For mig er det klart, at for det første er det europæiske samarbejde ikke skabt af det økonomiske, for det andet er det europæiske samarbejde ikke kommet ud for sit tilbage-slag på grund af det økonomiske, og for det tredje: jeg tror, vi ville have stået bedre vis-à-vis vore partnere, hvis vi ikke — og det gælder alle partier — hidtil havde tænkt så ensidigt økonomisk.

Altså for det første: udspringet var ikke i det økonomiske. Jeg mindes Europabevægelsens start i Haag i maj 1948. Vi, der kom sammen dengang, havde ikke først og fremmest afsætning af flæsk i tankerne. Det, der bevægede os, var, at krige som verdenskrig nr. 1 og verdenskrig nr. 2 for stedse måtte være bandlyst mellem europæiske nationer; dengang var der endnu ruiner nok omkring os. Dernæst var det følelsen af, at nu gjaldt det om, at alle frie europæiske nationer stod sammen. Kuppet i Czekoslovakiet var dengang bare 2 måneder gammelt. Jeg tror, det er godt at huske det, når Europa-planerne fremstilles som et salg af vor frihed til fordel for en ret økonomiske linser.

Mit andet punkt var, at forhandlingerne heller ikke har lidt deres nederlag på grund af det økonomiske. Man kan sige det så brutalt som, at forhandlingerne ikke gik i stykker, fordi man ikke kunne blive enig økonomisk — nej, de gik i stykker, fordi man var ved at blive enig økonomisk; der var nogen, der af politiske grunde ikke ville